

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v podušk.

zhaja vsak četrtek in večja z poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četr leta 80 kr. — Naročnina se posilja opravnitru v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tukovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rekopisi se ne vršejo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznamila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenci.

Dne 19. avgusta t. l. imamo za 6 let izvoliti 8 poslancev za deželni zbor štajerski v Gradišču. Odbor Slovenskega društva sklical je shod najveljavnejših mož iz vseh slovenskih okrajev na Štajerskem v Celje dne 9. junija, da se tam pogovorijo, katere može bi naj društvo Slovencem nasvetovalo za kandidate. Bilo je tam postavljenih 8 kandidatov, od katerih je g. dr. Gregorec (za ptujski-rogački okraj) odstopil. Zato priporočuje sedaj Slovensko društvo, naj bi sledeči gospodje bili izvoljeni:

1. za okraje: mariborski, št. lenartski in slov. bistriški gospoda

Baron Goedel in Dr. Franc Radaj
državni poslanec. bivši deželni poslanec.

2. za okraje: ptujski in rogački č. g.
Božidar Raič
državni poslanec.

3. za okraje: gornje-radgonski, ljutomerski in ormožki: gospod

Jožef Kukovec
bivši deželni poslanec.

4. za okraje: mahrenberški, slov. graški in šoštanjski: č. g.

Dr. Jožef Šuc
bivši deželni poslanec.

5. za okraje: celjski, konjiški, šmarjiski, vranski, gornje-graški in laški: gospoda

Mihail Vošnjak
inženir, ravnatelj zaveze slov. posojilnic.
in

Dr. Fr. Dominkuš
bivši deželni poslanec.

6. za okraje: sevniški, brežiški in kozjanski gospoda

Franc Jerman
c. k. svetovalec in okrajni komisar v pokoji.

Prevažni trenutki so sedaj! Daje se nam prilika otresti nesrečno, 23letno gospodstvo nemških liberalcev na Štajerskem. Ti nam uničujejo kmetski stan; oni delajo na iztrebljenje in in narodno smrt štajerskih Slovencev; oni slabijo Avstrijo in strežejo naše dežele spraviti v ožjo zvezo s prajzovsko Nemčijo. Toda sedaj ponuja se nam priložnost, da si priborimo z nemškimi konservativci združeni večino v deželnem zboru ter podremo nasilstvo nemških liberalcev!

Vzdramite se torej kmetje slovenski! Izvolite priporočene Vam može, da rešite svoj stan pretečega mu pogina. Oni bodo skušali Vam krivični volilni red prenarediti, drage okrajne zastope odpraviti ali zboljšati, poslovanje županom polajšati, domovinsko postavo predragačiti, svobodno ženitovanje nemaničev, žganje-pivstvo, preoblaganje gruntov z dokladami omejiti; skrbeli bodo za napredek kmetijstva, za drevesnice, živinsko sol ter skušali dačne eksekutorje odpraviti ali stroške zmanjšati; pouzročili bodo komisijo zvedenih mož (enketo), da preiščejo, zakaj propada kmetski stan in najdejo pravih pomočkov, zlasti da se prenaredi sedanje dedno pravo (Erbrecht), ustavi razkosavanje gruntov in jih preoblaganje z dogovi ter naposled kmetom samim da prilika v kmetskih zbornicah posvetovati se in sklepati o potrebah svojega stanu!

Vzdignite se Slovenci. Pokažite zopet svetu, kakor lani pred samim svitlim cesarjem, da se zavedate svojega rodu, svoje krvi! Izvolite narodne može, da Vam priborijo popolno jednakopravnost z Nemci, s katerimi jednakoplačujete davke in cesarju dajete vojakov. Oni si bodo prizadevali, da bodo na Slovenskem nastavljeni samo takih učiteljev, profesorjev, uradnikov, ki so dokazali, da znajo poleg nemškega jezika tudi popolnoma slovenski, da se višje šole tako uredijo, da bodo slovenski dijaki ob konci popolnem znali nemški in slovenski, in da je v malih šolah za slovensko deco sloven-

ščina poučni jezik, nemščina pa o pravem času na pametni način poučni predmet. Vse to mora biti, ker na slovenskih tleh Slovenci nečemo biti podlaga tujčevi peti!

Od nekdaj smo Slovenci zvesti svojim cesarjem in Avstriji. Zato izvolimo le take poslance, ki iz celega srca želijo, da ostane Avstria celokupna in neražrušljiva; za prusko Nemčijo, h katerej hočejo naši liberalni nasprotniki naše cesarstvo priklopiti, Slovenci ne maramo. Naš prapor je črno-žolti avstrijskega cesarja, naša zastava krasna slovenska rudečemodro-bela.

Dragi slovenski rojaki, od Solčavskih in Koroških planin do Mure in Sotle, od Slovenskih goric do šumeče Save, poslušajte glas najboljših svojih priateljev in domoljubov. Dvakrat ste uže povsod zmagali pod njihovim vodstvom. Nasprotniki naši priporočajo samo zgrizene nemške liberalce, Slovenec naj ne bi bil voljen, da zastopa Slovence. Vi pa ne boste vzeli svojih zastopnikov izmed svojih najhujših sovražnikov. Držite se nasvetovanih mož in zopet zmagate kmetskemu stanu na korist, na čast Slovencem, Avstriji na blagor. Na noge torej slovenski možje. Naj Vam ne bo žal za malo truda in časa, ki ga Vam pri zadene pot do voliča! Vsak naj stori svojo domoljubno dolžnost in den 19. avgusta bo den narodne zmage in slave.

Živel slovenski narod!
Živela mila domovina!

V Mariboru 31. jul. 1884.

• Odbor Slov. društva.

Gospodarske stvari.

Hmeljarjem.

Razglas. V prospeh vzajemnega prometa med hmeljarji in kupčevalci je južnoširsko hmeljarsko društvo uredilo, da bode v času, ko se hmelj obira, kakor tudi v času, v katerem se vršijo od občinskega zastopa v Žavci urejeni hmeljski sejmi, v Žavci v posebnej sobi stalna razstava nabranega in posušenega hmelja v izgledih (muštrih).

Na ta način je hmeljarju priložnost dana svoj posušeni hmelj v izgledih (muštrih) razstaviti; kupčevalcu se pa ta olajšava ponudi, da v tej sobi hitro in natanko poizve, kakšen je posušeni hmelj, koliko ga je, kje se hrani in kdo ga prodaja.

P. n. hmeljarji se uljudno prosijo, da naj samo izglede (muštre) od vže res nabranega in posušenega hmelja k razstavi pošljejo.

Izgledi (muštri) naj se pošljejo južnoširskemu hmeljarskemu društvu v Žavci; dotični hmeljarji naj tudi na tanko povejo, koliko hme-

lja imajo in kje ga imajo; dobro je tudi, ako povejo, koliko ga cenijo.

Udi hmeljarskega društva plačajo za lastno predalo 50 kr., neudi pa 80 kr. na leto. Za manjše muštre se plača po 10, oziroma 20 kr. na leto.

Natančneje v tej zadevi pove društveni tajnik Petriček v Žavci.

Vsakoršnje želje in pritožbe naj se pa upošljejo naravnost podpisanimu predsedniku.

Grad Straussenegg, dne 28. jul. 1884.

Za južnoširsko hmeljarsko društvo:

Karl Haupt, A. Petriček,
predsednik tajnik.

Sejmi 4. avgusta Arnoče, sv. gore, 5. avg. sv. Janž pod Arvežem, Loka, Miklauž v Susilah, Ptuj; 6. avg. Kaniža, Nova cerkva zunaj Ptuja; 7. avg. Gradec, Radgona.

Dopisi.

Iz Maribora. (Hoj Schmiderer hoj!) Nemški list „Südsteirische Post“ je Hammer-Amboss-kandidata javno vprašal, zakaj še ni iztiral iz Seidla tistih 4800 fl., katerih je ta na „kreisamt“ dolžen ostal, ko je okrajnega zastopa krono dr. Schmidererju pustil; in dalje: plačuje li Seidl kaj obresti od teh 4800 fl.? Velike doklade moramo davkoplačilec brez usmiljenja plačati, niti krajerja ne prizanesejo najubožnejšemu kočljarju ne. Zakaj pa tedaj 4800 fl. ne iztirja mnogoletni „obman“ g. Schmiderer? To je res čudno! Schmiderer odgovarja v „Marburgerci“, da je še sedaj vse tako, kakor je bilo pred 4 leti, to je: Schmiderer niti mezinca ni zmeznil, da bi se dolg iztiral. To je dosta jasno. In zato mu rečemo slovenski davkoplačileci: hoj Schmiderer, hoj, le poj še nicoj, Slovenci ne gremo za teboj. Daj se v mestu voliti, mi Slovenci pa volimo barona Goedelna in dr. Radaja, pri Schmidererji bi do sodnega due morali čakati, preden bi za nas kaj storil, tega pa ne utegnemo! Hoj Schmiderer hoj!

Iz Celja. (Pri volitvah za okolico) so Slovenci zmagali samo v tretjem razredu; v 2. propali, ker je Mica Brašičeva se dala premotiti, da je nemčurjem dala pooblastilo dne 23. jul. jeno novo pa od 24. julija Slovencem dano ni obveljalo. Zavrgla je komisija brez uzroka dedičev Golavšekovih iz Griž in pooblastilo iz Celjskega mesta; Jožefu Ledniku pa sodnija ni dala dekreta, da je res oskrbnik znorelega A. Jezernika. Po pravici so torej Slovenci imeli 46 glasov, nemškutarji 44. — V 1. razredu so zmagali liberalci in je tudi celjski opat volil z njimi. Ta mož je sploh od Foreggerjeve volitve sem zvest pristaš libe-

ralcev. Takrat se je pa zelo posebno izkazal. Več slovenskih svojih faranov je pri škofijstvu vložilo pritožbo, da tako vleče z liberalci. Ko je dobil pritožbo, naj se opraviči, pa je šel lastnih ovčic k sodniji tožit s pomočjo znanega dr. Glantschnigga. In res so zaslišavali čez 40 prič, med temi dva mešnika. Bilo je veliko hrupa in kletve in pohujšanja. Zagovornik dr. Sernek je rekel pri sodniji, da so vse reči dokazane, katere so opatu očitali. Zastonj. Izmed 5 zatoženih bil je Likar obsojen na 8 tednov, kmata Fr. Lipovšek in M. Žnidar vsak na 4 tedne zapora, Ameršek in Kodela sta oproščena! Tako dela liberalci mešnik s svojimi ovcami!

Posavinjčan.

Iz Ruš. (Volilni shod) se je sijajno vršil v g. S. Kodričevi gostilni, ki je bila lepo okinčana. Lepa cesarska in slovenska zastava je plapolala z nad strehe. Došlo je vrlih Slovencev iz domače pa tudi Lembaške, Selinske fare, od D. Marije in sv. Lovrenca v puščavi. Predsedoval je g. Rataj, župan v Laznici-Bistrici. Govora gospodov dr. Radaja in dr. Gregoreca bila sta navdušeno sprejeta. Sedaj so kmetje dobro spoznali, da Slovenci ne črtimo Nemcev, ne zametujemo nemščine, ampak se nje radi učimo tudi v malih šolah, vendar Slovenci smo in ostanemo. Pri nas naj dobivajo najprej domači ljudje, slovenski staršev sinovi, bolje službe, potem še le drugi; vendar tuji naj se slovenski naučijo, če hočejo naš pšeničak jesti. To bi narobe svet bil, da bi mi Slovenci zavoljo tujcev morali svojo narodnost zatajevati in za tuje lenuhe nemški se učiti. Nemški se učimo za se, za svoje potrebe. Sicer nemške liberalce mestne in jihove nemškutarske petolizce na deželi predobro poznamo. Radi bi še dalje gospodarili in deželsko mošnjo v rokah nosili in zmiraj večje doklade nalagali n. pr. celo za nemški teater v Gradcu. No, tega nečemo. Proč s Schmidererjem in njegovim nemškutarskim repom! Vrli Ruški peveci so izvrstno peli. Hvala in slava jim. Ruše so slovenske in ostanejo slovenske; mladi zarođ je navdušeno naroden. Odprli so tudi bralno društvo. Živilo! G. Kodrič je dobro vino točil. Iz Maribora je bilo mogo gostov. Vse se je vršilo mirno in redno. Hvala vsem!

Iz Slovenjegračkega okraja. (Volitev.) Najbolj gnusni liberalni brezverci, najhujši nasprotniki Slovencev so nam slovenskim gospodarjem priporočali ali glažutarja Gasteigerja ali pa Pleschiutschniga, trgovca z lesom, za našega deželnega poslanca si izvoliti. No! toliko pa vže vemo — da tistega, kogar nam taki ljudje — naši najostudnejši politični sovražniki — vsilujejo, nikakor ne smemo voliti; vsaj si nihče noče kozla za vrtnarja postaviti, in nemški pregovor pravi: „nur die dümmsten Kälber wählen sich ihre Fleischhacker selber!“

Mi bodemo volili svojega dosedanjega deželnega poslanca č. g. doktorja Josipa Šuca, mestnega župnika v Slovenjem Gradišču zopet v poslanca. Ta gospod poznajo, kakor redko kdo, skeleče rane kmečkega stanu, in so sami sin kmečkih starišev, in so kmečkega stanu, Slovencev in katoličanov — kakor nas vže večletne skušnje učijo, iskreni zagovornik in hrabri branitelj. Priča tega je slovenjegradčki okrajni zastop in stenografični zapisniki deželnega zbora, kjer so se večkrat pogumno in krepko potegnili za kmečki stan, za pravice Slovencev in obrtnikov. Ravno zato jih pa tudi pešica nemških liberalcev sovraži in preganja, ker ve, da mora pastirja vdariti — kdor hoče ovce razškopiti. Ako bodemo pri volitvi 19. avgusta Slovenci in katoličani — če tudi nemški tako zložno postopali, kakor se zdaj kaže, bo naša zmaga tako sijajna — kakor še nikdar nobena poprej. To vejo tudi nasprotniki; zato in zaradi bolehnosti in preobilnih opravil se je g. Pleschiutschnig odločno odpovedal kandidaturi, zato se nje brani g. Gasteiger prevzeti. Vkljub temu pa mu hočejo nemški liberalci po sili svoje glase dati, da bo svet izvedel, da se še niso spametovali. Slovenjegrački okraj ima 33, Šoštanjski 28, Mahrenberški pa 34 volilnih mož. Na noge tedaj narodnjaki, da se pri volitvah volilnih mož, ki se tukaj v četrtek 7. prihodnjega meseca začnejo, sami zanesljivi, dobro katolički in narodni možje izvolijo — ki potem svoje volilne poštenosti ne bodo za smodke, pivo ali kaki petak na prodajo nesli, ampak bodo vsi prišli 19. avgusta semkaj volit in se vsaj eno uro pred volitvijo v gostilni g. Hauke-ja zbrali, kjer jih bodemo Slovenjegrački volilci vže pričakovali. Posebno še pa naj rodoljubi v posameznih farah in občinah za to skrbijo, da bo zadostti zdatno število naših zanesljivih prvotnih volilcev šlo volilnih mož volit, da jih kdo po zvijači ne prehití ter naj izid volitve nemudoma našemu kandidatu načnanijo. —

Od sv. Lenarta v Slov. goricah. (Celjski lisjak) poteplje se po našem okraji in bi rad kde bodi pri kmetih nekaj spustil pa ne marajo za njega, ker se le Slovenci dela, da bi leži slovenske pišike lovil in žrl. Kakov prijatelj da je on kmetom, to se vidi iz lista, kder se je iz mene norca delal, ker sem kot veren kristijan mešniku Božid. Raiču pri sv. Trojici roko poljubil. To sem storil, ker splohjem v naših mešnikih Kristusa samega, česar sv. Telo vsaki dan v rokah imajo. Le neverniki se nam morejo radi tega režati, pameten, veren kristijan ne. Kdo pa je v Celje mene izdal? Nek „Lenarčan“, pri katerem sem moral za delavce šnopsa kupiti. Lisjak celjski t. j. krivi: „Kmečki prijatelj“ ima nas zaradi naše trdne vere „milovanja vredne“

kmete. No, naj le počaka, bo uže videl, kako bodoemo slovenski kmetje njegove liberalne, nemške kandidate Schmidererja itd. vrgli, da se bo vse treslo ob volityah. Mi smo pošteni Slovenci in hočemo slovenskih poslancev, katere nam bode „Slov. Gospodar“ priporočal. Za tujce, ki našega jezika ne poznajo in ga tudi poznati nečejo, ne maramo. Proč z mariborskim Schmidererjem. Naj gre rajši šnopsa kuhat!

Iz slov. bistriškega okraja. (Stieger pa njegova garda) leče in lazi, vozi in plazi po celem okraju za kmeti proseč, le volite liberalce, le liberalce, ponuja pa tudi nove ceste kakor Jud kramo. V spodnji Loznicu je obetal stezo okrajno v Oplotnico. Isto je obetal v gornjej Bistrici. Ker je od teh dveh stez le ena mogoča, tako bode se vsakako ali Lozničanom ali gornje Bistričanom obrisati. Zato pa kmetje Stiegerju nič ne verujejo. S tem ne opravi nič. Svetujemo mu, naj si obesi čez ramo par „flaš šnopsa“. Tako utegne saj par pijanih muh vjeti; poštenih Slovencev pa na noben način ne. — V novi vesi bi rad Stieger volilen mož bil. Repnigg in Pliberschegg sta tje šla ljudi lovit. Po volitvi bo obed pri Auерji. Če bi volitve še en mesec trpele, bi vsi bisterški nemčurji postali usmiljeni Samartani. Po volitvah se vé bo pa le „gäft“.

Iz Velenja. (Volili) bodoemo tokrat Slovenci silno težko. V pondeljek 4. aug. volijo ne doma, ampak v Velenji občine: št. Janž, št. Ilj, št. Andraž in se ve tudi Velenje v hiši g. Raka, kder na mizi stoji „šulvereinski mandel“: v torek 5. aug. sv. Florijan in Topolšica v Soštanji tudi v šulvereinskem brlogu. Dne 4. aug. bo v št. Ilji sejem. Bo li župan sejem nadzoroval ali šel volit? Od šulvereina so za Velenje priporočeni sami šulvereinerji: Fr. Skaza, H. Goll, K. Tischler, F. Feder, J. Rak. Nemčurjem dišijo slovenski groši sicer so pa rjoveči levi, ki iščejo kako bi kovega Slovenca hitreje pohrustali. Na noge, rojaki! Vsak, ki ima srce za vero, dom, cesarja, naj pusti ta dan vse delo doma in hiti na volišče, pogumno, ne-prestrašeno, da bodo le narodni možje izvoljeni.

Iz Brežic nam piše g. Šnidrič: „Ni res da sem bil jaz vzrok, da so na Bizejskem zradi trtne uši vinograde izkopavali in z žveplovim oglikom zalivali. Vlada je v ti reči ravnala po mnenju skušenih mož, kteri so to vražo že v drugih deželah opazovali. Zelo majhno število mož je takrat bilo, kteri so z jasnim očesom gledali nesrečo, ki se v trtni uši naši okolici rodi; lahko je bilo, sleparjem nevedne motiti in zoper gospodske naprave podpihovati; pravili so celo, da trtne uši ni! Danas je o tem vse drugače, kajti priprosti kmet že gleda pustinje po gričih, kder je pred letom še draga vinska kapljica zorela. Nihče v Bizejskih, Pišečkih, Kapelskih in Sromeljskih

goricah, ne veruje, kakor bi bil jaz trtne uš izmisnil, da bi po nepoštenem poti si blaga nakupičil. Ni res, da bi bila gospodska moj vinograd le z vodo močila, med tem ko so sosedom z žveplovim oglikom trte polivali. Tudi ni res, da bi gospodska ne plačevala prikazanih odškodnin. Pri tukajšnji štibrarnici se je vsacemu odštevalo, kar mu je bilo odmerjeno; se vé, da ne more se vinograd plačati, ako se je le 30—40 trt izskopalo in zalilo! Dostavek uređništva: Glej dopis g. dr. Srebreta v štev. 26. „Slov. Gosp.“

Od Save. (Volicem) Brežkega, Kozjanskega in Sevniškega okraja. Prejšnji poslanec Šnidrič se Vam zopet za poslanca ponuja. On je vže v zadnjem deželnem zboru Slovence zapustil in k nemškim liberalcem preškočil. Zdaj pa se popolnoma tistim vdal. Za njega agitirajo Vaši najhujši sovražniki, znani nemškutarji. Prej se je še Šnid. delal, da je Slovenec in da hoče za Slovence delati. Zdaj pa se je očividno pokazal, da je najhujši sovražnik Slovencem. On berači okoli najhujših nemškutarjev, da bi za njega delali. Najhujše nemške liberalce ima on za svoje podpornike. V Brežicah dela za njega znani sovražnik Slovencev Lastnig, bivši davkar, v Kozjem pa nekov Suppanz pa saj jih poznate in tako lehko veste kdo je Šnidrič. Ne dajte se premotiti od njega. Mi smo Slovenci in hočemo Slovenca voliti, ne pa takega, ki se le ob času volitev za Slovenca šteje; ves drugi čas z nemškutarji pleše. Ne verjamite volkovom, če tudi pridejo v ovčji obleki. Nemškutarji Vam pravijo: Ne volite Jerman-a, on je Kranjec. G. Jerman je do 30 let med slovenskimi Štajerci služboval, torej je po vsej pravici Štajere. On je pa tudi prave slovenske in naše krvi. On je rojen onkraj Save, poštenega slovenskega kmeta sin. Kranjci so Slovenci, kakor mi. Torej se ne dajte slepariti od sovražnikov. — Kdo pa je Šnidrič, on pa ni ne Štajerec niti Kranjec. Tudi ni našega rodu. Iz tega lahko spredite, da Vas hočejo nemčurji le slepariti. — Šnidriča imajo Brežičani, ki so kot najhujši nemškutarji znani, za župana. Oni so ga tudi za načelnika okrajnega zastopa izvolili. Ko bi tudi hotel, tako ne more biti Slovenec, ker bi ga potem Brežičani ne hoteli več imeti. On se tudi ne more in ne smeje za kmetski stan potegniti, ker mora zastopati koristi Brežičkih in drugih mestjanov, ker on je sam mestjan in celo mestjanski župan. Meščani delajo na to da bi kmeta skubili in bremena na kmetski stan valili. Šnid. mora z njimi držati. Brežičani ga pa podpirajo, ker vejo da ž njimi drži ne pa s kmeti. Jerman se je pa kot kmetski sin od nekdaj za kmetski stan potegoval, in vse zdajno njegovo delovanje gre na to, kako našemu slovenskemu kmetu pomagati.

Iz slov. bistriškega okraja. Volitve za deželni zbor so tukaj. Pred vsem nam je sedaj potreba, gledati na to, da si izvolimo volilnih mož, kteri se ne bodo po nobeni ceni dali zmotiti od naših nasprotnikov. Posebno velja to za naš okraj. Nikjer na spodnjem Štajerskem toliko ne trpijo Slovenci, kakor v našem okraji od strani nemčurstva. Strahovito je, kako pri nas delajo in rogovilijo, o čemur se je pa vše tako dosta pisalo. Pa vse to njim ne bo nič pomagalo, naj nas begajo, ali nam žugajo. Ali se ne damo več premotiti, ampak hočemo svetu pokazati, da smo pravi zavedni Slovenci, in se nočemo več tujeem uklanjati. Vsakemu, kteri bi nas utegnil priti nagovarjati, da naj volimo Schmidererja in katega kolikor njegovih tovaršev, hočemo poštano vrata pokazati. Mi hočemo enoglasno voliti od katoliško-narodne stranke postavljenia kandidata barona Goedelna in gosp. dr. Radaja kod naša poslanca za deželni zbor, zakaj ta dva gospoda sta naša, poznata naše potrebe, in sta se pri vsaki priložnosti za nas potegovala. Kako pa naši nasprotniki? Oni ne znajo našega jezika, nas pri vsaki priložnosti zaničujejo in psujejo. In ti ljudje si še pa potem mislijo, da bomo že njimi držali? Nikolj in nikdar ne. Sramota budi za vsakega od nas, kateri bi se še kedaj družil z nemčurji, kakor se nahajajo v slov. Bistrici in drugod. Ali vsi hočemo in bomo enoglasno volili naše slovenske poslane. Živela baron Goedel in dr. Radaj.

Franc Mlakar, posestnik.

Iz Krškega ob Savi. (Naznani lo v zadavi „Zgodovine štajerskih Slovencev.) Za to knjigo, katero pripravljam za prijavljene mi štajerske Slovence, zanima se sem ter tje kak naročnik, povprašajoč, kdaj knjiga izide. Naj torej javno v „Slov. Gospodarji“ povem, da je dotiskanje dospello do 10. pole. Ker utegne pa knjiga od 250—3000 strani obsegati, zato bode natiskovanje trajalo še 2—3 mesece. Knjiga se bode tiskala v mnogo iztisih, toliko bode njih število, da bode mene knjiga nenavadno veliko stala. Naročnikov se je že lepo število prijavilo, vendar bi prosil, da bi se domoljubi še oglašali, vsaj iz 51 župnij se mi do sedaj še nihče ni prijavil. Da bode moja „zgodovina štajerskih Slovencev“ dobra, temu dokaz je ta ugodna okoliščina, da sodelujejo še zdaj pri njej najboljši poznavatelji štajerske lokalne zgodovine, katerih imena bode še knjiga sama priobčila.

J. Lapajne.

Iz Slatine. (Nemila smrt) pobrala nam je nadpolnega mladega g. bogoslovca Jurija Ogrizka. V soboto bil je lep sprevod. Rajnega spremjevalo je 5 duhovnikov, med temi bili so tudi č. g. kapelan iz Poličan. Na grobu zapela se mu je nagrobnica in — ločili smo se tužnim sreem, tembolj, ker je bil rajni obče

priljubljen nadarjen in delaven. Bodи mu zemljica lahka!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Werndelnove puške so popravili in jih začeli mej vojake deliti, do sedaj so jih dobili 4 regimenti. Okolo 25. avg. začnejo veliki manevri na Gorenjskem v Kranjskej deželi, 10.000 pešakov, 400 ulanov in artillerija s 16 kanoni bodo se udeleževali. — Meščanskih strelcev, liberalnih dobreživev nemških, je mnogo odšlo iz Dunaja streljet v Lipsko na Saksonskem, ki je podložno pruskej Nemčiji, ter nesramno govorilo, da se uže zedinjene čutijo s Nemci v „rajhu“. Naj pa precej zunaj ostanejo, toti prusaki. — Graški namestnik je iz zapisnika veleposestnikov izbral posestnike v deželskej knjigi vpisanih hramov; tako zgubi n. pr. mariborski Girstmajer ml. volilno pravico. Liberalce je to močno razjezilo; „Tagespošto“ grize volilni oklic kmetskih volilev, kder priporočajo Goedelna-Radaja. Nekaj stavkov je ponatisnila pa varno zamolčala, da imajo štajerski kmetje 200 milijonov intabuliranih; resnica liberalcem oči kolje. — Korošci upajo takrat na večih voliščih zmagati, zelo gotovo prodereta Einspieler in Muri v Velikovec. Slovenci občudujemo koroške Slovence in jim iz srca čestitamo. „Mir“ je pokazal svojo moč. Podpirajmo ga. Vratna ves je pogorela, 54 hiš, škode je 200.000 fl. — Isterski poslanec dr. Vitezič dela na to, da bi vsi slovenski in hrvatski poslanci iz Istrie in Dalmacije v državnem zboru se združili in skupno postopali. Vsek je 26. To bi uže davno imeli storiti. — Čehi so začeli z Madjari prijazniti se. Blizu Temesvara je človek za kolero umrl. V Zagrebu so 8 dijakov iz vsečilišča izključili, ker so zoper vladajočo stranko delali.

Vnanje države. Nemci imajo zopet volitve za državni zbor, liberalce podpirajo Angleži z denarjem, ker so ti za svobodno kupčijo vneti, kar je se ve angležkim kramarjem po godu. — Ruski cesar pride kmalu v Varšavo potem v Granico, kder se snide z našim cesarjem, s katerim se poda v Aleksandrovo obiskat nemškega cesarja. — Na Turškem imajo tuje države svoje lastne pošte, Turki jih hočejo zameniti s turškimi, zoper to se pa vsi branijo, tudi naši ministri in poslanik v Carigradu. — Papež bodo v bližnjem konzistoriji imenovali 30 škofov in 8 kardinalov. — V južnej Arabiji spuntalo se je več rodov zoper turško nasilstvo. — V srednjo Afriko in tudi zapadnjo skušajo sedaj Evrope prodirati in se naseliti, ker baje kmalu bolj zdravo tam postane, ko začnejo drevesa zasajati in vrtove; zamorcev štejejo tam veliko milijonov duš. Pred kratkim še to nam nič ni bilo znano; sploh smo mislili, da

je tam zaradi silne vročine vse izgoreto in pusto, pa ni tako. Ob rekah so lepi in rodotviti kraji. — Kitajci in Francozi se še niso pogodili, vendar francosko brodovje stoji pravljeno pred mestom Sanghaj.

Smešnica 31. Iz Celovca proti Timenici dojdem kmeta in mu dam „dober dan!“ On mi zavrne „kutn tok!“ Si mislim, da je Nemec in ga vprašam, kje je doma? On mi reče: „Ich sajn von plozendorfu paver, niks bajt von do“. Ko vidim, da mu nemščina ne gre spod jezika, jamen spet po slovensko in ponovim svoje vprašanje. On: „Jaz vonam v plozendorfu, sem paver tam, sem bil v Klogenfurt, sem predal nekaj gerštna pa nekaj bacna, potem sem hotel kavfat nekaj štofa za gvant, pa ga je kafman tako prešacal, da se nisva mogla zglihat; sem pa koj pustil, bom pa sotog kavfal, ko pojdem v dóm k hochomt.... Vprašam ga pa: „Prijatelj, meni se zdi, da vi ne znate nobenega jezika dobro, ne slovensko in ne nemško. Ali nič ne berete slovenskih bukev?“ Kmet se odreže: „Bos sloveniš, to ni nič, mi smo le bolj tajčarji“. Jaz na to: „Ravno sem slišal, kako lepo znate tajčati. Zato boste pa tudi kmalo oberštajerski trap, samo krofa vam še menjka“. Na to se obrnem ves nevoljen in grem proti Celovcu nazaj, ker v to stran me ni več minkalo hoditi. Jurij s pušo na potovanji.

Razne stvari.

(Volilni shod) bo v nedeljo 3. t. m. v Jarenini ob $\frac{1}{2}$ uri popoludne v g. Ornikovej gostilni.

(Od Orlice) nam piše prijatelj, da Šnidričevi lovci iz Brežic in Kozja se grdo priljujejo kmetom, a hudo zmirjajo vsakega, ki jih poslušati neče. G. Jermanovi prijatelji se pa prav ljubeznjivo in pošteno obnašajo in priporočajo gospoda, ki je kot bivši vrlji uradnik vsem priljubljen.

(Shod volilni v Imenem) moral je prav dobro obiskovan biti, ker se nemčurska kopriva iz Podčetrtek v vahteri toliko jezi, da je mnogo ljudi prišlo od vseh strani.

(V Globokem) so brežički rogovileži pri Radanoviči zbobnati hoteli volilen shod pa volilcev ni bilo. Župan se jih je daleč izognil. Slava!

(Več Žičanov) nam hvali zdravnika g. R. v Ločah. Če je hvale vreden, bodi jim!

(Lepo veselico) priredijo slovenski dijaki srednjih šol dne 15. aug. t. l. v Sevnici v sobanah g. Ibeljna. Dijaki so od celjske, goriške, ljubljanske, novomeške in tržaške gimnazije, od koprske, ljubljanske in mariborske pripravnice. Vstopnina 50 kr. Čisti dohodek namenjen Narod. domu in Miru. Živel!

(Prihodnji teden) začnejo volitve volilnih mož. Slovenci ne cepljite glasov, izvolite složno slovenskih poštenjakov, ki nimajo svoj rod, svojo kri, svojo poštenost nemčurjem na prodaj. Vsak domoljub naj sedaj storí svojo dolžnost. Proč z nemškutarji!

(Svečanost sv. škapulirja) so v Pilštanji letos prav slovensko obhajali, to pa s pomočjo č. g. Lazaristov. Hvala tem! Brezstevilno ljudstva se udeležilo. Vse je bilo v redu le tisto ne, da so nemškutarji v „Fuchslochu“ dali „Wacht am Rhein“ kroliti.

(Novo cerkev) pri sv. Joštu na Kozjaku so blagoslovljali preč. g. kanonik in dekan F. Juvančič; blagoslovjenje v Vuhredu pa je do 31. aug. odloženo.

(Kamški kaplan) je mariborskega šulvereinerja Zwettlerja iz volilnega zapisnika izkuril. Proč s šulvereinovci!

(Slov. bistrški Spes) pravi, da so Črešnovčani le za 1 glas propali, ne za 2–3, taji, da bi bil rekel: morgen wird in St. Martin den Windischen und Pfaffen heimgeleuchtet werden. Tega mu ni nihče osobno očital.

(Selniški župan Neubauer) ne ve nič slovenski, pa je le svojega župnika, slovenski pridgujočega tožil, da so baje „bauernverein“ razčalili. Appoth je tudi prišel k sodniji, Schmiderer pa telegrafiral po dr. Glantschnigga v Celje, pa sedaj je tožba vzeta nazaj, ker ni bilo pravih prič. Tako dela kandidat Schmiderer in jegov bauernverein z vrlimi mešniki!

(Prvi volitevski telegram) štajerski naznanja iz Laškega trga zmago Slovencev, občina sv. Kristofa je izvolila 9 narodnjakov. Živelj Slovenci.

(Schmiderer) v posebnem pismu se ve nemškem, prosi vse nemškutarje, naj pomagajo njegovej nemško-liberalnej stranki zoper Slovence, ki bodo vsi in zbrani na volišča prihajali. No, Schmiderer se torej Slovencev boji. Najbolj ga grize 4800 fl. Seidelnovih.

(Šaljive liste) imamo tri: Bencelj in Škrat v Ljubljani, in Jurija s pušo, „ki ima železno dušo“ v Trsti. Vsak je v nekem svojem oziru izvrsten.

Srčna zahvala.

Ravnateljem sadje- in vinorejske šole se izšolanci prisrčno zahvaljujemo.

Vincenz Zahojnik.

3-3

Kovačnico išče

nekdo in jo želi v najem dobiti. Kovačnica mora biti na dobrem mestu. Ponudbe naj se naznanijo opravništvu „Slov. Gosp.“

Službe v kaki prodajalnici

si išče mladeneč, star 17 let, ki se je ravno izučil, ter je z dobrimi spričali previden in bi najraji stopil v službo v kako špecerijsko štavljeno med Slovenci. — Ponudbe sprejema gosp. Franc Novak, vinski barantavec v Rečici — pošta Mozirje (Prassberg).

FANTA,

kateri ima veselje se štacunarskega učiti in da ima dobre šolske spričala, da je namreč sposoben trgovinsko šolo obiskovat se sprejme pri

M. Berdajs-u
v Mariboru.

2—2

Močen mladeneč za kupčijo

od 14 let starosti, z dobro šolsko oliko v obojnem, to je v nemškem in slovenskem jeziku v govoru in pismi zmožen — se vzame v prodajalnici pri Ivanu Koletniku na črni gori Device Marije blizu Ptuja.

2—3

Kisla voda.

Jaz podpisani priporočujem za sedanji čas svojo izvrstno kislo vodo (Sauerbrunn) v Rogatskem okraju.

En zabor s 25 velikimi steklenicami velja loco Poličane 3 fl. 50 kr.

Naročbe se naj pošiljajo na moj napis

France Johanus,
3—3 Slatina pri Rogatu. (Rohitsch).

Podobarski in pozlatarski atelijé

A. L. GOETZL

v Rožnih ulicah štv. 21. v Ljubljani
priporoča čč. duhovščini, že izdelane, na platno slikane Križeve pote, po jako nizki ceni; priporoča se tudi gorko za vsa cerkvena dela, spričevala duhovnih in e. kr. uradov ležé dovolj na razpolaganje.

3—3

3—3

Oznanilo.

Andrej Rebenshek, posestnik in mizar v trgu Vojniku, daje na znanje, da ima svoje posestvo urb. štev. 24 ad Magistrat Hochegger, obstoječe iz 1 oral. 524 □ sežnjev pod roko in prostovoljno na prodaj, to pa celo ali po parcelah.

Cena in kupni pogoji se izvedo pri lastniku. Naj se pri njem oglašajo.

Vojnik dne 6. jul. 1884.

Andrej Rebenshek,
mizar.

5—6

Mlatilnice,

slamoreznice in žitočistilne stroje prodaja po strogo fabriški ceni

J. C. Demscher

Železnične, (Oberkrain.)

Gospodarske mašine

priporoča

J. Pfeifer v Hočah

(Kötsch, Südbahn, Steiermark),

mlatilnice, ročne pa tudi da jih druge sile gonijo, s posebno napravo za čisto mlačenje, za kar je 1 delavec treba, trijere, ki izvejajo kokol, grašico, grah vsake kolikosti, rezne mašine najnovjšega stroja, koruzolušnike, škropilnice za gnojnicico, drozgaluice, preše za droži, samopisne tiskarnice, orodje vsake vrste, šivalnice, izvrševanje iznajdeb, izdelovanje vsakojakih modelov.

Popravila po ceni. Poroštvo 3 leta za vsako mašino.

7—10

Loterijne številke:

V Gradi 26. julija 1884: 77, 89, 56, 12, 3
Na Dunaji " 34, 85, 64, 11, 68
Prihodnje srečkanje: 9. avgusta 1884.

V J. Leon-ovi zalogi

se bodo dobivali:

Velike egiptovske

S a n j a r s k e b u k v e

po starih egiptovskih in arabskih pismih.

Na 230 strani bodo obsegale:

Predgovor, — uprava avstrijsko-ogerske številne loterije, — na kaj se mora pri stavbi posebno paziti? — Dobitki in razna srečkanja — števnejnjina za dobitke — loterijski cenovnik ali tarifa — tablica, ki kaže koliko amb in trn obsegajo 90 številk. — 2800 razklikan sanj z dotednimi številkami za srečkanje — za 90 številk sanje v podobah — kazalo srečnih in nesrečnih dni — tablica ki kaže, ktere številke se morajo staviti in razlaganje sanj v podobah.

N a j n o v e j s i n a t i s

pomnožen z številnimi, podučnimi napejavami in s pre-rokovanjem iz zvezd ali z mesečnim listom za oba spola.

Velja samo 30 kr. mehko vezana.

Po posti 5 kr. več.

Kdor se jih deset naroči, dobi 11. po vrh.

Pri Jan. Leonu v Mariboru

šolske ulice 2,
se dobiva papir in kouvert za pisma z lepim natisom

,Pozdrav z Maribora“
tudi v nemškem jeziku.

20 komarov za 15 kr.

Tisk se pa tudi, če kdjo 50 pisem in 50 kouvertov naroči, pozdrav od vsacega kraja.

Pošta:

Radgona
(Radkersburg.)

Radensko kopališče (Štajerski Vichy)

Železnična
postaja:

Spielfeld.

se svojo izvrstno slatinjo, katera daleč preseza po svojih tvarinah vse jednake vrelce (kakor so: Vichy, Bilin, Gleichenberg, Selters, Ems, Preblava) in se poleg tega odlikuje potem, da ima v sebi tako mnogo ogljikove kislino in natrona, vzlasti pa, da ima tako znatno množino litija, kakeršna se ne nahaja v nobenem drugem vrelci.^{*)} Priporoča se torej kot posebno zdravilo pri protinastih vsedih in prevlakah v kosteh, pri kamenčkih v obistih in mehurji, pri zlatej žili (hämoroidah) pri bramorjih in žleznih oteklinah in tam, kjer se tvori preobilo kislino in služi v želodci in črevah, dalje pri zlatonici in pri zapretji.

Cene: 1 soba 30—40 kr. — 1 kopel 30 kr.

V gostilnici dobra in jako cena postrežba.

*) 1 liter Radenske slatine ima v sebi 0'06 gramov dvojno ogljikokislega litija, torej toliko, da se ga več v enem obroku ni varno povziti. Kake vrednosti je ta sila krepki alkali, kažejo Garrod-ovi poskusi, ki se v obče potrijujejo. Vzel je košček kosti in hrustancev od protinastih bolnikov in jih položil v trojno jednako močno tekočino litija, kalija in natrona. Ali največjo topilno moč je pokazal litij, kateri je v kratkem času očedil kosti sočne kislino. To ga je napotilo, da je ogljikokislitijski skusal pri bolnikih za protinom, pri katerih so se vsled tega scavnične prevlake pomanjšale in slednjič celo odpravile; to so uspehi, katere tudi drugi zdravniki pri jednacih pogojih zatrjujejo. (Primeri, kar pišejo o tem Garrod, Binz, Nothnagel, Schröff, Niemayer.)